

RĂZBUNAREA LUI GALUCHE.

Galuche, actor de mîna a doua la Grand-Théâtre, m-a luat în seara aceea la reprezentarea unei noi drame care dădea frumoase speranțe direcției: Șaptezeci de ani sau Viața unui jucător de ghiulbahar.

Am luat masa împreună și, tot timpul cinei, Galuche n-a încetat de a rinji batjocoritor. La desert, mi-a împărțit planurile sale.

— Directorul, îmi spuse el, mi-a jucat un renghi urcios. Sint pus să joc pe trădător, pe trădătorul Renardeau. Închipuie-ți, pînă la ultima repetiție, rămăsese stabilit că voi avea un costum de paznic de vinătoare, din catifea verde, cu ghetre galbene. Ieri, porcii ăștia au hotărît că voi fi îmbrăcat ca țăran. N-am zis nimic. Dar am un angajament, gata să fie semnat la Bruxelles, și, cum pot face vînt teatrului și mîine dimineață, o să mă distrez astă-seară făcîndu-le praf piesa. Urmărește spectacolul cu atenție de la un capăt la altul. Îți dau în scris că la ultimul tablou n-ai să te plăc-tisești.

Am instalat în spatele unei grinzi de decor și am urmărit cu nesăț peripețiile dramei.

Personajul principal era un rentier din sat, d. Désaubiers, un bătrîn plin de virtuți, care-și câștigase averea semănînd numai binele în jurul său.

Acorda o păsuire unuia din arendașii săi care se plîngea că recolta a fost proastă. Căsătoria o institutoare săracă cu un june contra-maistru. În actul patru, cînd trădătorul Renardeau încerca să-l înjunghie în Piața Primăriei, dînsul îl ierta pe agresor.

Priveliștea acestor virtuți era atît de moralizatoare încît trădătorul Renardeau, biruit de un suflet așa de mare, trebuia să se arunce în ultimul tablou la picioarele nobilei bătrîn și să ex-clame:

— Sint un ticălos! O viață întreagă de pocăință nu va putea șterge greșelile mele!

Autorul, în picioare, lîngă mine, în culise, aștepta cu emoție această scenă, demnă de a-i încorona opera.

Galuche își făcu intrarea în scenă. Se apropie de d. Désaubiers care-și pregătea cel mai mîeros chip.

— Nu ești decît un bătrîn gogoman, spuse el, și mă scîrbești profund.

Mă uitai la autor. Era gata să leșine.

Dar un tunet de aplauze îl readuse deodată la viață.

Această apostrofare a lui Renardeau exprima admirabil sentimentele spectatorilor care ascultasera destul de sîcîiți vorbele îreproșabilului Désaubiers.

Bătrînul îi dezgustase pe toți, povestind despre viața sa de om harnic și făcînd paradă de virtuțile sale. So-sise la Paris în saboți și câștigase o groază de bani; părea de mirare ca numai dragostea de aproapele să-l fi dus la un așa frumos re-zultat.

Cuvintele lui Galuche aruncară deci o lumină nouă asupra intențiilor piesei. Caracterul lui Désaubiers devenea o magistrală caricatură și drama se vîdi pen-tru toată lumea, chiar și pen-tru autor, drept o operă în-zestrată cu o superioară iro-nie.

În românește de
T. Onofrei

